

nu dette Regningsstykke, udført for] 2 til 300
 Dderes Bedkommende, saa vil jeg henstille til
 det høitærede Thing, om det ikke i en Com-
 mune med 2 til 3 Tusende Beboere og med
 400 afgiftsydende Beboere vilde blive et hartad
 uoverkommeligt Arbeide og et vidtløstigt Ma-
 skineri, som vil staae i det aabenbareste Mis-
 forhold til den Betyggelse, man derved tænker
 at opnaae. Vi horte forleden Dag tale om
 et kunstigt Driftsplanssystem med Hensyn til
 Brændeviinsbeskatningen, som kræver en streng
 Control; men jeg troer virkelig, at vi her vilde
 faae et kunstigt eller indviklet Valgretssystem,
 som ogsaa vil fordre en omhyggelig Control,
 idet det noie maa paasees, at der bliver reg-
 net rigtigt, efterdi det nemlig kan beroe paa
 en eneste Skilling (Hør!), om en Dder bliver
 valgberettiget i Kommunen eller ikke. Jeg
 kunde ønske, at de ærede Herrer, som have
 Forkjærlighed for dette Valgretssystem, vilde
 overtage sig det Arbeide, at udarbeide en saa-
 dan notagtig Fortegnelse over alle afgifts-
 ydende Beboere i et saadant omfangsrigt
 Sognedistrict, som jeg før antydede, og jeg
 antager sikkert, at de vilde ikke blive halvt
 færdige dermed, førend de vilde have en stærk
 Tilviælsighed til ikke længere at holde paa
 dette System, og det allerhelst, dersom de kunde
 udsættes for selv at skulle i det virkelige Liv i
 Kommunerne have med dette Arbeide at gjøre,
 og jeg er fuldt og fast overbevist om, at dette
 System vil blive en rig Kilde til Forviklinger
 og Rivninger, til Riv og Splid, og det vil
 vække en høj Grad af Misfornøielse og Util-
 fredshed, saa at man alene af denne Grund
 skulde ønske at undgaae det (Ja!). Men, siger
 man maastee, det er ingen Sag at rive ned;
 men at bygge op, derpaa kommer det an,
 og hvad vil Du da sætte istedeisfor? Dertil
 svarer jeg, at jeg vilde for mit Bedkommende
 foreslaae, at Valgretten udstrækkes til alle af-
 giftsydende Beboere i Districtet, saaledes ogsaa
 til dem, der vilde spare et frivilligt Bidrag,
 ligesaa stort, som de lavest Beskattedes, og
 saa vilde jeg som en Modvægt derimod fore-

staae en Valgbarhedsæensus med Hensyn til et
 vist Antal af Bladserne i Sogneraadet, og
 med Hensyn til dette Princip's Gjennemførelse
 i Birkeligheden skal jeg være meget villig til
 at gjøre al ønskelig og rimelig Indrømmelse.
 Jeg veed godt, at man her vil indvende, at
 der er Fare for at indrømme den almindelige
 Valgret i Kommunerne; men jeg øier ikke en
 saadan Fare. Jeg holder mig fuldkommen
 overbevist om, at der i Regelen kun vil blive
 valgt et meget lidet Antal af Huusmænd som
 Medlemmer af Kommuneraadet, alene af oeko-
 nomiske Hensyn, da en Mand i den Stilling
 ikke har Raad til at affee saa megen Tid fra sit
 Arbeide, hvori jo i Regelen hans Capital bestaaer,
 og som han altsaa maa ønske at gjøre sig saa
 frugtbringende, som muligt, og Sogneforstan-
 derskabernes Arbeider vilde jo efterhaanden til-
 tage i Omfang. Man vil maastee dernæst og-
 saa indvende, at en saadan udstrakt Valgret
 ikke alene kan misbruges, men at den jo end-
 ogsaa i visse Forhold er bleven misbrugt, og
 man vil da pege paa Valgretten til Folkestin-
 get. Nu skal jeg være meget villig til at ind-
 rømme, at der kan være skeet et og andet
 uheldigt Valg, thi hvad kan ikke misbruges?
 Men det er dog et stort Spørgsmaal, om de
 lavere staaende Samsundsclasser have været
 Aarsag i, at Denne eller Hiin er bleven
 valgt, som ikke burde være bleven valgt, eller
 om ikke Impulsen dertil er udgaaet fra de
 høiere Beskattede i Kommunerne (Hør!), og
 jeg veed med Visshed, at dette Sidste oftere
 har været Tilfældet (Ja!). Jeg skal ikke op-
 holde det høitærede Thing længere, men kun
 til Slutning erklære, at naar Galt skal være,
 saa vil jeg meget hellere gaae ind paa, hvad
 nogle af det ærede Udvalgs Medlemmer have
 omtalt i Betænkningen Side 148 fra Linie 10
 til 20 fra oven, og som jeg, for at spare Tid,
 ikke her skal gjentage. Der er rigtignok endnu
 flere enkelte Puncter, som jeg meget gjerne
 ønskede at berøre; men, da jeg frygter for, at
 det vilde være udenfor Forretningsordenen, skal
 jeg her bryde af.